

Reactie OAL

De PO-Raad en VO-raad zijn positief over de extra mogelijkheden die er komen voor leerlingen die om bepaalde redenen (tijdelijk) niet de volledige onderwijstijd op school kunnen doorbrengen. Uit ervaring blijkt, dat in bepaalde gevallen onderwijs op een andere locatie een tijdelijke oplossing kan zijn om de draad weer op te pakken. De sectorraden verwachten dat deze verruiming weliswaar een prikkel kan geven aan scholen, hun schoolbesturen en samenwerkingsverbanden om in individuele gevallen beter passend onderwijs te organiseren, maar zien ook risico's.

Particulier onderwijs;

De Raden voorzien discussies in het vaststellen van wat al dan niet als passend onderwijs wordt gezien voor de leerling. Mede ook in combinatie met het wetsvoorstel instemming handelingsdeel ontwikkelingsperspectief door ouders. Dit kan ertoe leiden dat geen instemming wordt verkregen over de manier waarop invulling wordt gegeven aan het ontwikkelingsperspectief van de leerling, anders dan binnen het particulier onderwijs. Als scholen en ouders hiermee in toenemende mate met elkaar in juridische procedures verwickeld raken, werkt de verruiming uiteindelijk voor alle partijen averechts. Ook is het niet ondenkbaar dat voor het definiëren van wat nu precies een 'uitzonderlijke situatie' is, nieuwe criteria zullen ontstaan.

Ons publieke onderwijsstelsel kent vele en gedifferentieerde mogelijkheden, zeker als het gaat om onderwijs aan leerlingen met specifieke ondersteuningsbehoeften. Binnen passend onderwijs is daarnaast meer dan voorheen maatwerk voor leerlingen mogelijk dat nog niet altijd voldoende wordt benut. Daar is dus nog ruimte. De Raden zijn daarmee tegen de mogelijkheid tot plaatsing in het particulier onderwijs.

Niet onderwijs-locatie:

Dit wetsvoorstel lost niet het probleem op, dat sommige scholen leerlingen voor korte tijd op een andere (vaak niet-onderwijs-) voorziening plaatsen om b.v. 'even tot rust te komen' en toch beperkt onderwijs volgen zoals op een zorginstelling of een zorgboerderij. Dat is geen 'onderwijsinstelling' of school in de zin van deze regeling maar daar kan wel nog iets aan onderwijs worden verzorgd b.v. vanuit het samenwerkingsverband. Hetzelfde geldt voor het brengen van onderwijs naar zorginstellingen voor (ernstig) meervoudig beperkte kinderen/jongeren. Immers: onderwijs in zorg én zorg in onderwijs zouden mogelijk moeten zijn voor specifieke groepen kinderen.

Voor VO/VSO speelt m.b.t. stage en toeleiding naar arbeid het lastige vraagstuk van begeleiding naar en op de werkplek. Dat wordt niet altijd als onderwijs gezien. Leren met een werkmeester binnen een stage/werkplek is voor sommige jongeren het hoogst haalbare. Dat daarnaast een deel van de uren doorgebracht moet worden in een school is soms niet haalbaar. Uitgaande van de leermogelijkheden van de jongere betekent dan onderwijs-maatwerk op de werkplek. Helaas hebben sommige arbeidstrainingscentra hier last van. Ook kan dat in combinatie met werken/leren binnen bijv. een zorgboerderij. Vooral het grensgebied in de werkvelden van Pro, VSO, MBO, UWV, e.d. heeft baat bij maatwerkmogelijkheden.

Ook wordt in dit wetsvoorstel voorbijgegaan aan allerlei andere omgevingen, anders dan alleen de school, waarin kinderen en jongeren ook kunnen leren. De Raden verwijzen hier naar concepten als b.v. de brede school, waar het onderwijs op die plekken georganiseerd zou kunnen worden waar het kind zich bevindt.

De Raden zijn van mening dat juist voornoemde mogelijkheden voor veel leerlingen kunnen bijdragen aan meer passend onderwijs en het voorkomen van thuiszitten of voortijdige uitval. De Raden zouden daarom hiervoor graag ook wettelijke mogelijkheden zien.

Thuisonderwijs

Wat betreft het thuisonderwijs zijn de PO-Raad en de VO-raad van mening dat het een goede zaak is dat er vergelijkbare eisen worden gesteld aan de kwaliteit van het geboden onderwijs. Echter merken de Raden op dat dit wetsvoorstel voorbij gaat aan de bredere, socialiserende opdracht van het onderwijs binnen de gemeenschap van de school. Kinderen en jongeren leren niet alleen cognitieve vaardigheden als lezen, schrijven en rekenen maar leren vooral ook om zich te verhouden tot de wereld om hen heen. Groot belang hechten we aan de sociaal emotionele ontwikkeling, aan zelfstandigheid, zelfredzaamheid en burgerschap. Vaardigheden die zich naar de mening van de Raden vooral ontwikkelen in het omgaan en de samenwerking met anderen. Aangetoond zou moeten worden op welke manier aan deze vaardigheden tegemoet wordt gekomen als het gaat om thuisonderwijs.

De Raden vragen verder aandacht voor de mogelijk extra belasting die dit gaat opleveren voor de onderwijsinspectie.

Tenslotte pleiten de Raden ervoor dat de effecten van deze mogelijke aanpassingen nauwgezet gevolgd worden en dat er binnen een jaar een grondige evaluatie komt.

Rinda den Besten, voorzitter PO-Raad
Paul Rosemöller, voorzitter VO-raad